

Κάποια στιγμή, ο Ηρακλής έφτασε στο σημείο όπου ήταν στημένος ο θρόνος του Άδη. Ο θεός Πλούτωνας και η γυναίκα του, Περσεφόνη, κάθονταν εκεί. Σύμφωνα με μια εκδοχή, ο ήρωας ύψωσε το τόξο του απειλητικός και ο Πλούτωνας (ο Άδης) έφυγε να κρυφτεί. Σύμφωνα με άλλη, ο Ηρακλής ζήτησε την άδεια να πάρει τον Κέρβερο για λίγο στον Πάνω Κόσμο. Είτε με τη μεσολάβηση της Περσεφόνης είτε με δική του πρωτοβουλία, ο θεός του το επέτρεψε. Με έναν όρο: Ο ήρωας να πιάσει μόνος του τον Κέρβερο. Και να τον πιάσει χωρίς όπλα, μόνο με τα χέρια του. Ο Ηρακλής έπρεπε να αφήσει τα όπλα του εκεί και να αναζητήσει τον Κέρβερο φορώντας μόνο την λεοντή και κρατώντας μόνο την ασπίδα του.

Ο Κέρβερος στεκόταν απειλητικός στην είσοδο του Κάτω Κόσμου. Ο Ηρακλής πλησίασε και τον προκάλεσε. Η πάλη τους ήταν συναρπαστική. Και, κάποια στιγμή, ο Ηρακλής κατάφερε να κάνει λαβή γύρω από τους λαιμούς των σκυλίσιων κεφαλιών, ενώ τα φιδίσια και η ουρά του τέρατος τον δάγκωναν. Ο ήρωας υπέφερε τον πόνο και έσφιγγε τους λαιμούς όλο και πιο πολύ. Ο Κέρβερος παραδόθηκε μισοπεθαμένος. Ο Ηρακλής τον έδεσε με αλυσίδες και τον έσυρε προς τον Πάνω Κόσμο. Τότε ήταν που εμφανίστηκε μπροστά τους ο Πλούτωνας μετανιωμένος. Δεν ήθελε να αφήσει τον σκύλο του να ανέβει στο φως. Ένα βέλος από το τόξο του Ηρακλή όχι μόνο τον πλήγωσε αλλά και τον έπεισε για το μάταιο της προσπάθειας να τον εμποδίσει. Κατά μια εκδοχή, ο Ηρακλής έσυρε στον Πάνω Κόσμο και τον ίδιο τον Πλούτωνα που, για την περίπτωση, είχε μαζί του και το κέρασ της Αμάλθειας, φέρνοντας τα πλούτη που η γη χαρίζει.

Με την Αθηνά οδηγό, ο Ηρακλής βγήκε στον Πάνω Κόσμο από την έξοδο της Τροιζήνας. Του Λαφύστιου της Βοιωτίας, έλεγαν οι Βοιωτοί και τον λάτρευαν με το όνομα «Ηρακλής Χάροψ». Στο φως, ο ασυνήθιστος Κέρβερος φοβήθηκε. Του βγήκε η χολή. Εκεί που έπεσε, φύτρωσε το ακόνιτο, το γεμάτο δηλητήριο φυτό που ονομάζουμε στριγκλοβότανο ή ψάκι και φυτρώνει στις σχισμές βράχων.

Ο Κέρβερος σερνόταν αφρίζοντας, ενώ τα φιδοκέφαλά του είχαν κρυφτεί κάτω από την κοιλιά του. Χτυπιόταν βγάζοντας σπίθες και τρομοκρατώντας τους περαστικούς καθώς ο Ηρακλής τον πήγαινε με τα πόδια στις Μυκήνες. Τρομοκρατήθηκε και ο Ευρυσθέας όταν τον είδε και πήγε και κρύφτηκε στο χωμένο στη γη πιθάρι του.

Μετά από όλα αυτά, ο Ηρακλής επέστρεψε τον Κέρβερο στον Άδη. Ή όχι; Κάποιοι έλεγαν ότι το τέρας του ξέφυγε και μόνο του επέστρεψε στον Κάτω Κόσμο. Έδειχναν μάλιστα και

το σημείο όπου δραπέτευσε. Ήταν κοντά σε μια πηγή που την είπαν «Υδωρ Ελευθέριον». Από αυτήν έπιναν νερό οι δούλοι που αποκτούσαν την ελευθερία τους. Και ο Ηρακλής απέκτησε την δική του ελευθερία. Είχε επιτελέσει τους δώδεκα άθλους και πια μπορούσε να διαθέσει τον εαυτό όπου και όπως ο ίδιος ήθελε, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι και στα ενδιάμεσα των άθλων δεν πραγματοποίησε κατορθώματα.

(τελευταία επεξεργασία, 3 Σεπτεμβρίου 2021)